

BügelHajema

Plek voor ideeën

Kwaliteitsnota plan voor de zon

23 maart 2016

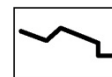
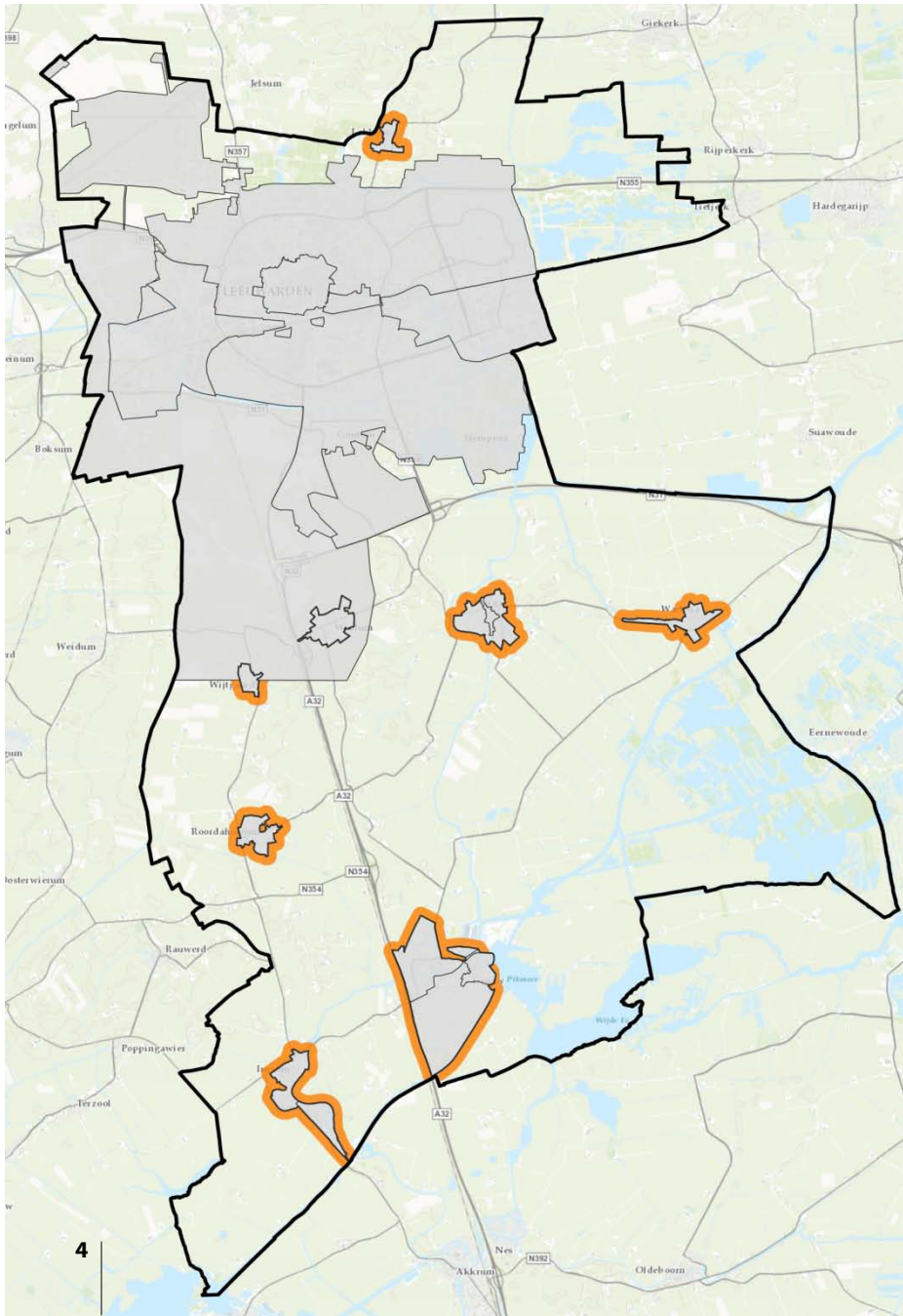

Inhoud

1. Inleiding	5
2. De mogelijkheden binnen de regeling van de Ch-wet	9
3. Gebieden en regimes	11
4. Planinitiatieven	13
5. Zonnepanelen/ -collectoren op daken	15
6. Zonnepanelen/-collectoren op constructies	19
7. Zonnepanelen/-collectoren in grondopstelling	25
8. Samenvattend schema	33

Bijlage: draagvlaktoets

Gemeente Leeuwarden tevens toepassingsgebied

Onderscheiden gebieden exclusief dorpsrandzones

Dorpsranden

Inleiding

Deze kwaliteitsnota maakt deel uit van het plan voor de zon, een plan om de realisering van zonneenergie- of zonnewarmteprojecten makkelijker mogelijk te maken.

Waarom doen we dit?

De gemeente Leeuwarden heeft de ambitie om vrij te zijn van fossiele brandstoffen. Dit betekent dat fors op duurzame energie moet worden ingezet. Zonneenergie is daar een vorm van. Zelf kan de gemeente op haar eigen grond en gebouwen inhoud geven aan haar duurzaamheidsdoelen. Veel meer effect kan echter worden bereikt als burgers en marktpartijen participeren. Dat wordt met het voorliggende project makkelijker gemaakt.

Tegen de achtergrond van de ambitie om vrij te zijn van fossiele brandstoffen willen wij ook zeker ons aandeel leveren in de provinciale doelstellingen ten aanzien van zonneenergie zoals opgenomen in de provinciale beleidsnota "Romte foar sinne".

Hoe doen we dit?

Veel zonneprojecten, zoals veldopstellingen of opstellingen van zonnepanelen of collectoren op constructies zijn omgevingsvergunningplichtig. Projecten voor zonnestroom moeten daarmee voldoen aan de regels van het bestemmingsplan en worden voorzien van een omgevingsvergunning. De meeste bestemmingen laten het opwekken van duurzame energie niet toe. Het bestemmingsplan moet daarom vaak worden aangepast, of er wordt met een vergunning afgeweken van het bestemmingsplan.

Procedures die tijd en geld kosten. Daarbij is het voor het verkrijgen van een SDE+-subsidie nodig dat het project belemmeringvrij is. Dit betekent dat het planologisch mogelijk moet zijn.

Wij zijn initiatiefnemer van een alternatieve regeling voor zonneprojecten met behulp van de innovatieregeling van de Crisis- en herstelwet (CHW).

Deze alternatieve regeling is voor ons en voor vijf andere gemeenten met de negende tranche van de CHW in werking getreden en houdt in het kort in dat zonneprojecten vergunningvrij zijn als wordt voldaan aan de regels van het bestemmingsplan en aan kwaliteitscriteria. Het plan voor de zon omvat dan ook drie fasen:

- Aanvraag en procedure Crisis- en herstelwet. Deze procedure is afgerond. Alleen de vaststelling van het gebied waarop het plan betrekking heeft moet nog plaatsvinden;
- Opstellen en procedure kwaliteitsnota waarin de kwaliteitscriteria zijn verwoord en verbeeld;
- Opstellen en procedure bestemmingsplan.

De voorliggende kwaliteitsnota voorziet in de tweede stap die bepalend is voor de kwaliteitscriteria op voorwaarde waarvan projecten vergunningvrij worden gemaakt.

Inleiding

Aanvullend zal deze nota ook worden gebruikt voor projecten die weliswaar niet vergunningvrij kunnen worden gemaakt, maar die wel via de weg van een binnen het bestemmingsplan opgenomen afwijkingsbevoegdheid kunnen worden gehonoreerd. De kwaliteitsnota geeft in dat geval de kwaliteitscriteria op basis waarvan de betrokken afwijking kan worden toegepast.

Het plan voor de zon heeft betrekking op het gehele gemeentelijke grondgebied. In het bijzonder is het beleid relevant voor de stad Leeuwarden inclusief de toekomstige woon- en werkgebieden, de vliegbasis en de dorpen met een daarbij horende dorpsrand.

2.

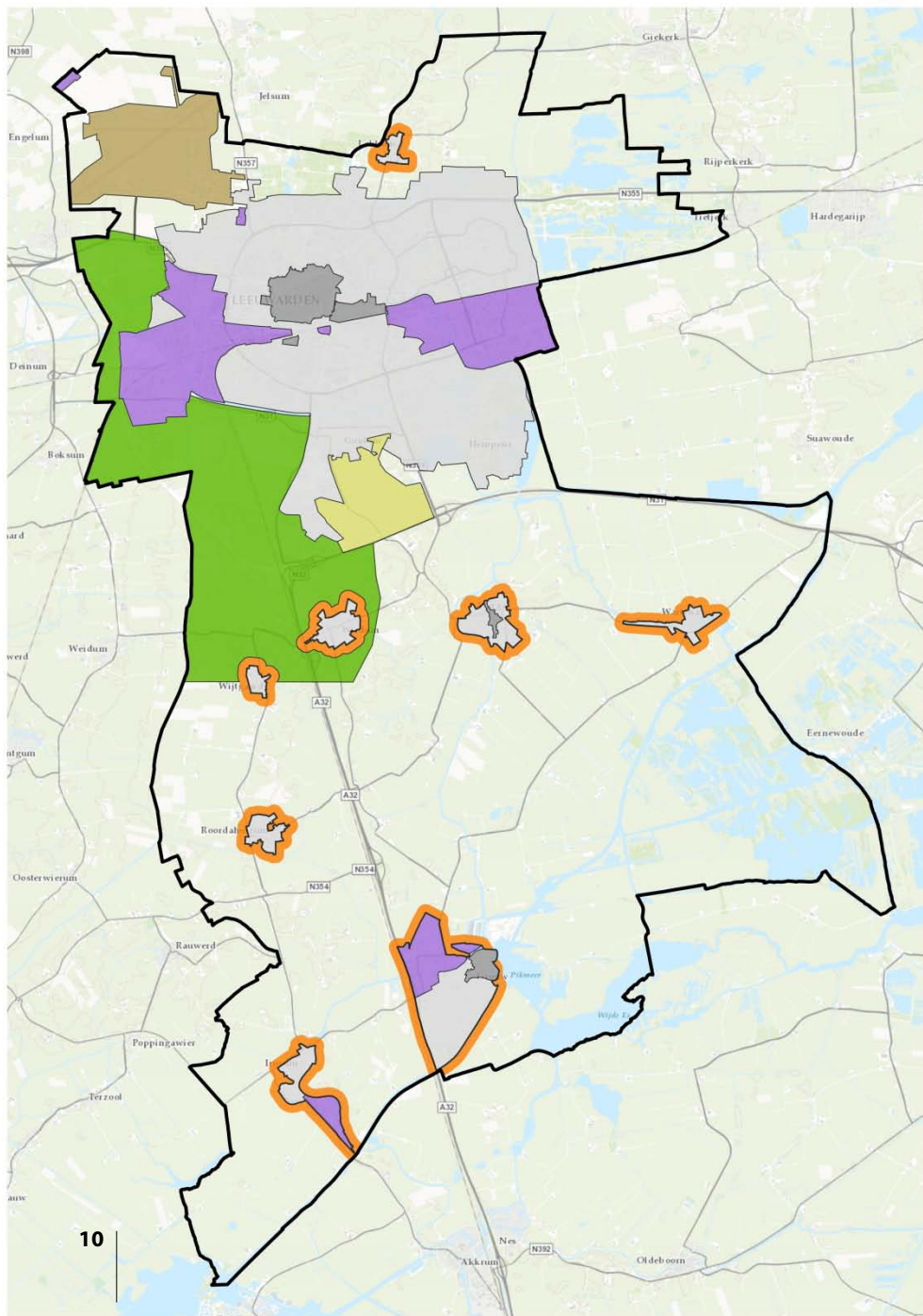
De mogelijkheden binnen de regeling van de Ch-wet

Door het plaatsen van zonnepanelen vergunningvrij te maken kan een administratief traject aan zowel de zijde van de initiatiefnemer als de gemeente achterwege blijven. Het plaatsen van de zonnepanelen moet wel passen binnen de regels van het bestemmingsplan. Daarbij wordt een facet bestemmingsplan voor zonne-energie op gesteld, waarin vooruit kan worden gelopen op de brede doelstelling van de Omgevingswet. In afwijking van de Wro kan dan een brede reikwijdte worden gehanteerd, zodat bijvoorbeeld eisen van welstand in het bestemmingsplan kunnen worden opgenomen. Ook kan worden afgeweken van de huidige tijdslimiet voor voorlopig gebruik. De zonneprojecten zijn bijvoorbeeld kansrijk in gebieden die braak liggen. Door zonnepanelen tijdelijk toe te staan ontstaan geen rechten, die later gebruik van deze gronden belemmeren. Een termijn van 15 jaar is nodig om de investering in de zonnepanelen rendabel te maken. Daarom wordt tijdelijk gebruik met een periode van 15 jaar toegestaan. De combinatie van de drie instrumenten (vergunningvrij, kwaliteitseisen gekoppeld aan het bestemmingsplan, en verlenging van de termijn voor tijdelijk gebruik) moet zonneprojecten faciliteren. De opwekking van zonne-energie is duurzaam, innovatief en levert een bijdrage aan de duurzaamheidsdoelen die de gemeente Leeuwarden heeft gesteld.

In het navolgende is de exacte tekst van de via de Ch-wet verkregen mogelijkheden opgenomen.

Artikel 7j

1. Dit artikel is van toepassing op door de raad aan te wijzen locaties binnen de gemeente
2. In aanvulling op Bijlage II, hoofdstuk III, artikel 3, van het Besluit omgevingsrecht is binnen de aangewezen gebieden geen omgevingsvergunning vereist voor een activiteit, die betrekking heeft op een collector voor warmteopwekking of een paneel voor elektriciteitsopwekking op de grond of op een op de grond staand bouwwerk, mits het bouwwerk, waarop de collectoren of panelen worden geplaatst, voldoet aan de volgende eisen:
  - 1°. de bouwhoogte van het bouwwerk niet hoger is dan vijf meter;
  - 2°. het bouwwerk niet voorzien is van een niet op de grond gelegen buitenruimte.
3. In aanvulling op artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening kunnen voor aan te wijzen locaties in een bestemmingsplan regels worden gesteld met betrekking tot het uiterlijk van de in het eerste lid bedoelde bouwwerken en beleidsregels worden opgenomen die betrekking hebben op redelijke eisen van welstand als bedoeld in hoofdstuk II, afdeling 3, van de Woningwet. In afwijking van artikel 12b van de Woningwet wordt het advies van de welstandscommissie dan wel de stadsbouwmeester mede gebaseerd op de criteria, die zijn opgenomen in het bestemmingsplan.
4. In afwijking van artikel 3.1, tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening wordt de bestemming van gronden, met inbegrip van de met het oog daarop gestelde regels, binnen een periode van vijftien jaar opnieuw vastgesteld.
5. In afwijking van artikel 3.2 van de Wet ruimtelijke ordening geldt een voorlopige bestemming voor de duur van ten hoogste vijftien jaar.

- Beschermd stads- en dorpsgezichten
- Bestaand stedelijk gebied
- Bedrijventerreinen
- Vliegbasis
- Ontwikkelingsgebied Nieuw Stroomland
- Ontwikkelingsgebied Zuidlanden
- Dorpsranden

3.

Gebieden en regimes

Gebieden

Voor de kwaliteitsnota onderscheiden we verschillende gebieden. De aard van een bedrijventerrein brengt bijvoorbeeld hele andere mogelijkheden met zich mee dan de aard van een woongebied of beschermd stads- of dorpsgezicht.

Van belang zijn de volgende gebieden:

- Beschermde stads- en dorpsgebieden;
- Bestaand stedelijk gebied;
- Bedrijventerreinen;
- Vliegbasis;
- Ontwikkelingsgebied Nieuw Stroomland;
- Ontwikkelingsgebied De Zuidlanden;
- Dorpsrandlocaties

Regimes

Voor planinitiatieven binnen de gebieden kunnen verschillende regimes gelden:

- Vergunningvrij: dus ook legesvrij en welstandsvrij. De kwaliteitscriteria zijn opgenomen in de voorliggende nota.
- Mogelijk bij binnenplanse afwijking. In dat geval is er wel een toetsing maar via een relatief lichte procedure en tegen geringe legeskosten, en is er al dan niet de verplichting/mogelijkheid van een welstandstoets. Ook

hiervoor zijn de kwaliteitscriteria opgenomen in de voorliggende nota.

Bijzonder is dat in het bestemmingsplan voor bepaalde initiatieven ook een bewijs van draagvlak kan gelden. Hoe dit vorm krijgt is nader toegelicht in de bijlage van deze kwaliteitsnota.

vergunningvrij

binnenplanse afwijking

4. Planinitiatieven

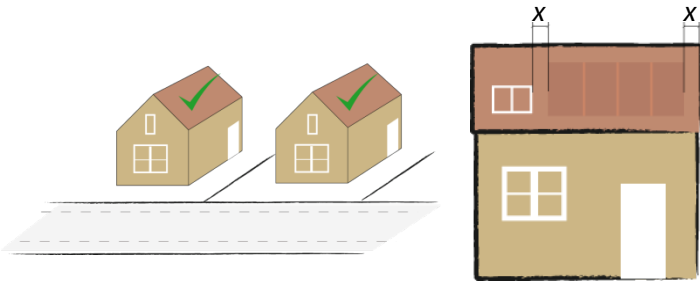
We onderscheiden in deze kwaliteitsnota drie vormen van initiatieven. Dit zijn de categorieën:

- Zonnepanelen/-collectoren op daken voor zover deze op basis van de landelijke wet- en regelgeving niet vergunningvrij zijn;
- Zonnepanelen/-collectoren op constructies op overkappingen;
- Zonnepanelen in grondopstellingen.

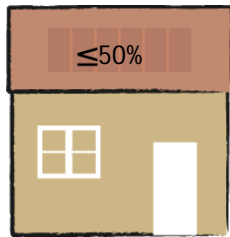
Daarnaast is voor deze laatste categorie onderscheid gemaakt in tijdelijke locaties en permanente locaties. De tijdelijke locaties komen alleen aan de orde in geprojecteerde woon- en werkgebieden bij de stad Leeuwarden.

Zijdakvlak

Situering

Omvang

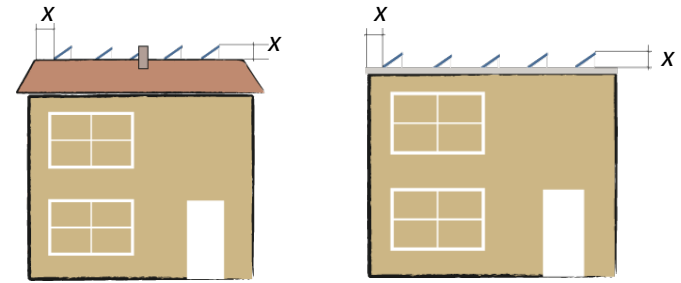

Type/materiaal/kleur

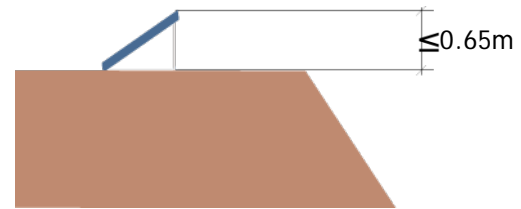

Plat dak

Situering

Omvang

Type/materiaal/kleur

5.

Zonnepanelen/-collectoren op daken beschermd gezicht

Geen rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument

In beschermde stads- en dorpsgezichten zijn zonnepanelen/-collectoren al vergunningvrij als ze liggen op het achterdakvlak van het hoofdgebouw voor zover dat niet naar openbaar toegankelijk gebied is gericht*.

De situaties waarbij we het plaatsen van zonnepanelen/-collectoren makkelijker mogelijk kunnen maken spitsen zich toe op de overige dakvlakken en het platte dak. De gemeente wil geen extra mogelijkheden bieden op dakvlakken die naar openbaar toegankelijk gebied zijn gericht. Dit betekent dat de categorie niet naar openbaar toegankelijk gerichte zijdakvlakken en het platte dak aan de orde zijn.

De regels zijn erop gericht dat zonnepanelen/-collectoren in deze beschermde gebieden niet domineren in omvang of uitstraling. In dat geval kunnen ze bij de niet naar de openbaar toegankelijk gebied gerichte zijdakvlakken bij binnenplase afwijking worden toegestaan en bij platte daken vergunningvrij.

Niet naar openbaar toegankelijk gebied gericht zijdakvlak

Situering:

- op afstand van 0,65 m van dakonderbrekingen (schoorstenen, dakkappellen) en daknok, hoek- en kilkepers;
- niet nadrukkelijk zichtbaar vanaf openbaar toegankelijk gebied.

Omvang:

- per pand dient op ten minste 50% van het schuine dakvlak de (historische) dakbedekking zichtbaar te blijven.

Type/materiaal/kleur:

- ondersteunende installaties inpandig
- niet uitlogbare materialen toepassen.

Overig

- voorleggen aan welstand;
- extra aandacht voor structuur- en architectonisch bepalende panden, beeldbepalende panden, karakteristieke panden en cultuurhistorisch waardevolle panden**.

Plat dak

Situering:

- afstand tot dakrand tenminste gelijk aan de hoogte van het paneel;
- niet nadrukkelijk zichtbaar vanaf het openbaar gebied.

Omvang:

- maximum hoogte 0,65 m***.

Type/materiaal/kleur:

- ondersteunende installaties inpandig;
- niet uitlogbare materialen toepassen.

*of als ze gelegen zijn op een bouwwerk op het erf aan de achterkant van het hoofdgebouw, mits dat erf niet ook deel uitmaakt van het erf aan de zijkant van dat gebouw en niet naar de openbaar toegankelijk gebied is gekeerd.

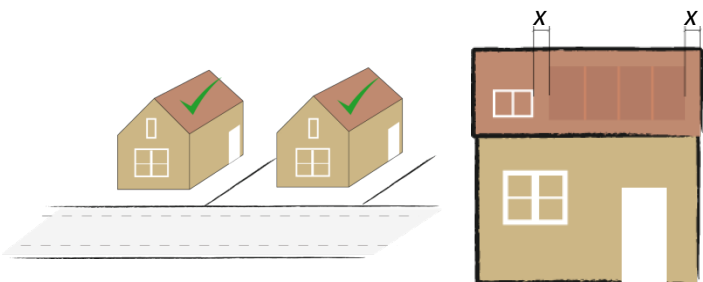
**dit zijn de benamingen die in verschillende bestemmingsplannen voor waardevolle panden worden gebruikt.

***de bouwhoogtebeperking in hoofdstuk 2 ziet toe op andere bouwwerken en is niet van toepassing op de hoogte van opstellingen op daken van bestaande gebouwen

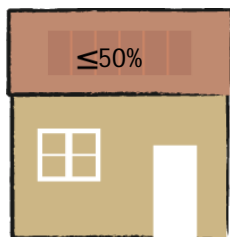

Schuin dak

Situering

Omvang

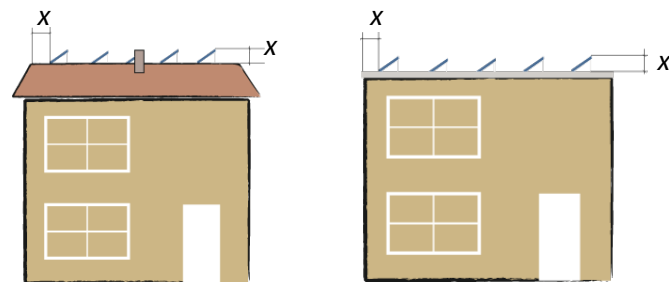

Type/materiaal/kleur

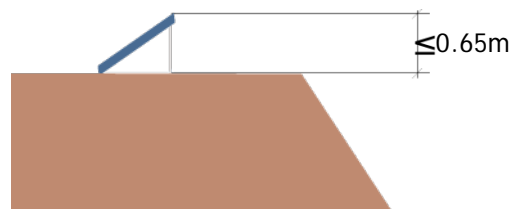

Plat dak

Situering

Omvang

Type/materiaal/kleur

5.

Zonnepanelen/-collectoren op daken monument

Rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument

Bij monumenten zijn zonnepanelen/-collectoren mogelijk voor zover ze geen afbreuk doen aan de waarde van het monument. De regels zijn erop gericht dat zonnepanelen/-collectoren niet domineren in omvang of uitstraling. Ten opzichte van overige panden in de beschermde gezichten gelden extra regels ten aanzien van de omkeerbaarheid van de ingreep. Wordt hieraan voldaan dan kan een en ander worden toegestaan bij binnenplanse afwijking.

Niet naar openbaar gebied gericht achter- of zijdakvlak

Situering:

- op 0,65 m afstand van dakonderbrekingen (schoorstenen, dakkapellen) en daknok, hoek- en kilkepers;
- niet zichtbaar vanaf het openbaar toegankelijk gebied.

Omvang:

- per pand dient op ten minste 50% van het schuine dakvlak de (historische) dakbedekking zichtbaar te blijven.

Type/materiaal/kleur:

- ondersteunende installaties inpandig;
- kleur van paneel of collector inclusief de randen in overeenstemming met de dakbedekking
- niet uitloogbare materialen toepassen.

Overig:

- reversibel;
- voorleggen aan de welstand.

Plat dak

Situering:

- afstand tot dakrand tenminste gelijk aan de hoogte van het paneel;
- niet zichtbaar vanaf het openbaar toegankelijk gebied.

Omvang:

- maximum hoogte 0,65 m.

Type/materiaal/kleur:

- ondersteunende installaties inpandig;
- kleur, indien zichtbaar, zwart of donkergrijs, randen niet in een afwijkende kleur
- niet uitloogbare materialen toepassen.

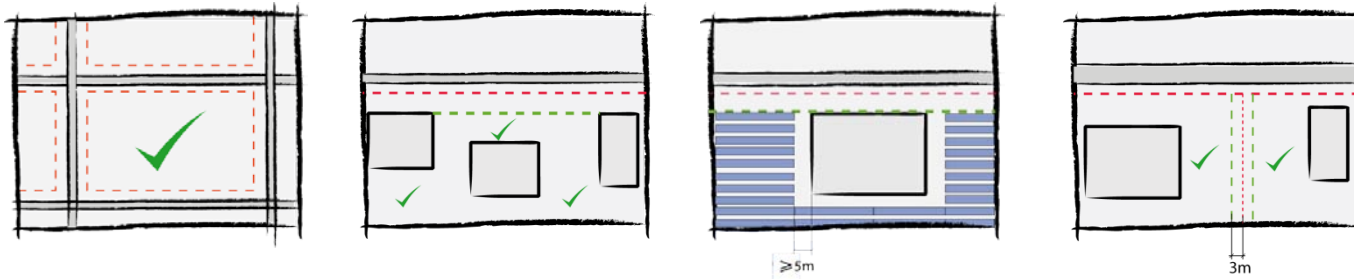
Overig:

- reversibel;
- voorleggen aan de welstand.

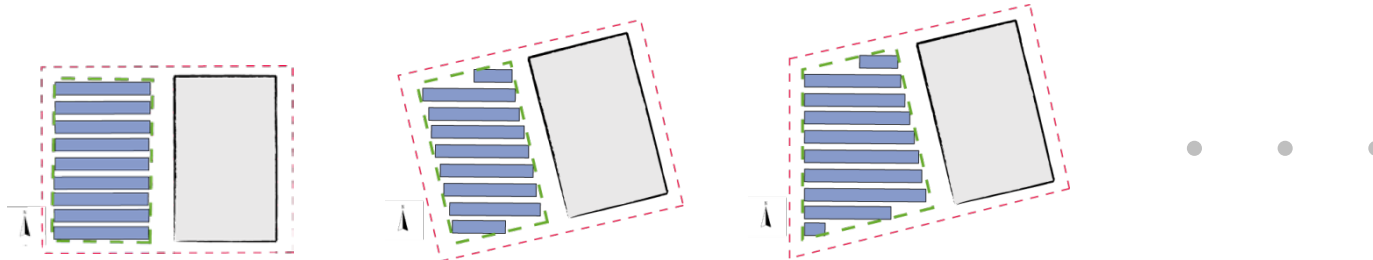

Op constructies op bedrijventerreinen

Situering

Vorm

Type/richting

Overig: nutsvoorziening ondergeschikt

6.

Zonnepanelen/-collectoren op constructies

Op constructies op bedrijventerreinen

Op bedrijventerreinen bestaan goede mogelijkheden voor zonnepanelen/-collectoren op constructies. Op deze wijze kan parkeerruimte worden gecombineerd met de opwekking van duurzame energie. De regels zijn met name opgesteld met het oog op het beeld richting het openbaar toegankelijk gebied, dat in grote lijnen door de hoofdgebouwen van de verschillende bedrijven wordt bepaald, en om een zekere eenvoud te bewaken. Mits wordt voldaan aan onderstaande regels wordt het oprichten van opstellingen op constructies op bedrijventerreinen vergunningvrij mogelijk gemaakt.

Situering

- in het bouwvlak achter de voorgevel van het hoofdgebouw op een perceel, of de voorgevel van de hoofdgebouwen op de belendende percelen;
- op tenminste 5 meter afstand van het op het perceel aanwezige hoofdgebouw;
- op tenminste 3 meter afstand van de bouwperceelgrens.

Vorm opstelling

- de opstelling heeft een duidelijke en eenvoudige vorm zijnde een vierkant, rechthoek, trapezium of herhaling van deze vormen.

Type constructie en zonnepaneel/-collector/richting

- er is sprake van 1 type constructie en zonnepaneel/-collector;
- er is sprake van 1 richting.

Overig

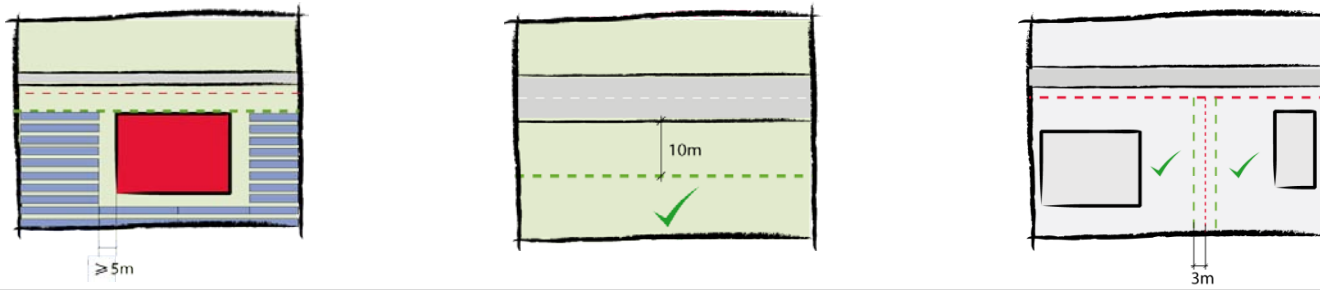
- ondersteunende nutsgebouwtjes of andere bouwwerken liggen niet aan de naar de openbare weg gerichte zijde;

- ondersteunende nutsgebouwtjes of andere bouwwerken zijn in gedekte tinten (grijs, antraciet, vergrijzend hout)
- niet uitlogbare materialen toepassen.

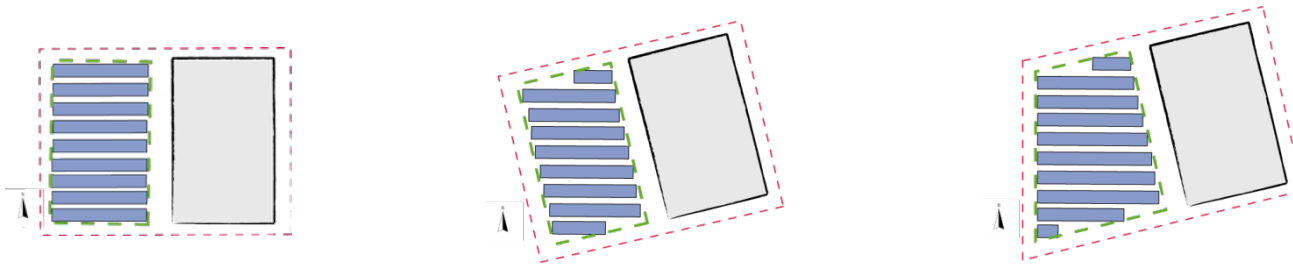

Op constructies bij grote parkeerterreinen op privéterrein

Situering

Vorm

Type/richting

Overig: nutsvoorziening ondergeschikt

Zonnepanelen/-collectoren op constructies

Op constructies bij grote parkeerterreinen op privéterrein in het bestaand stedelijke gebied

In deze categorie gaat het om zelfstandig gesitueerde grotere, functies (bijvoorbeeld een ziekenhuis of onderwijsinstelling) met parkeerplaatsen van enig formaat. Wij leggen de grens bij een omvang van minimaal 125 m² (ter indicatie, dit komt overeen met 10 parkeerplaatsen). Ook dit zijn voor de hand liggende plaatsen voor een combinatie van parkeerruimte met de opwekking van duurzame energie.

Situering

- op een afstand van tenminste 5 meter van het hoofdgebouw/de hoofdgebouwen;
- op een afstand van tenminste 10 meter van openbare wegen;
- op een afstand van tenminste 3 meter van de bouwperceelsgrens.

Vorm opstelling

- de opstelling heeft een duidelijke en eenvoudige vorm. Een vierkant, rechthoek, trapezium of herhaling van deze vormen wordt in ieder geval als eenvoudige vorm beschouwd.

Type constructie en zonnepaneel/-collector/richting

- er is sprake van 1 type constructie en zonnepaneel/-collector;
- er is sprake van 1 richting;
- niet uitlogbare materialen toepassen.

Overig

- ondersteunende nutsgebouwtjes of andere bouwwerken liggen niet aan de naar de openbare weg gerichte zijde;

- ondersteunende nutsgebouwtjes of andere bouwwerken zijn in gedekte tinten (grijs, antraciet, vergrijzend hout).

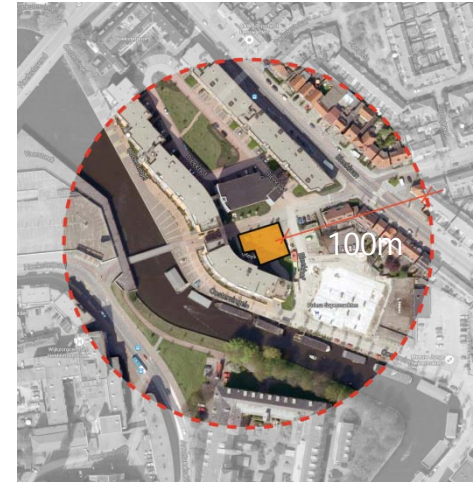

Op constructies bij parkeerterreinen in de openbare ruimte

Wie zijn belanghebbend?

In de bijlage van deze nota zijn de begrippen planlocatie en belanghebbenden nader toegelicht en onderbouwd. Een overtuigend bewijs van instemming is aanwezig als belanghebbenden geen bezwaar maken tegen het planvoornemen of daar actief mee instemmen (zie hieronder).

Een belanghebbende is iemand, een eigenaar of bewoner/gebruiker van een perceel, dat gelegen is binnen een straal van 100 meter ten opzichte van de planlocatie en daar fysiek aan grenst (belending) of uitzicht heeft op de planlocatie vanuit het hoofdgebouw dat gesitueerd is op dat perceel.

Hoe worden belanghebbenden gekend?

Van initiatiefnemers wordt gevraagd om ofwel via publicatie het draag te testen, of via het verzamelen van handtekeningen.

Bij de keuze voor publicatie publiceren initiatiefnemers hun project op vergelijkbare wijze als de gemeente dat doet bij een beleidsvoornemen.

Dit wil zeggen dat via de website en de huis-aan-huis krant een publicatie komt waarna gedurende zes weken een reactie kan worden verzonden aan de gemeente of een andere onafhankelijke partij, zoals een notaris.

Daarnaast wordt op de planlocatie een bord geplaatst met verwijzing naar de website.

De periode van zes weken moet voor minimaal vier weken buiten de periode van de schoolvakanties van de basisscholen zijn gepland. Het staat de initiatiefnemers vrij om via een informatieavond een toelichting te geven en/of om te onderhandelen met belanghebbenden en het plan met het oog op draagvlak aan hun wensen aan te passen.

De initiatiefnemer kan er ook voor kiezen om via een actieve benadering van de belanghebbenden instemming via een lijst met handtekeningen per huishouden/eigenaar of gebruiker van het betrokken pand een bewijs van instemming te vergaren.

6.

Zonnepanelen/-collectoren op constructies

Op constructies bij parkeerterreinen in de openbare ruimte (binnen het bestaand stedelijk gebied)

Openbare parkeerterreinen zijn een goede mogelijkheid voor de opwekking van duurzame energie voor woningen en andere functies in de omgeving. Als initiatiefnemers met een plan komen waarvoor een overtuigende mate van draagvlak is, dan kan het project vergunningvrij worden gerealiseerd. De initiatiefnemers krijgen daarbij zelf de verantwoording om draagvlak op te bouwen.

De regels hiervoor zijn in de hiernaast opgenomen figuur weergegeven. Cruciaal is dat geen negatieve reacties van belanghebbenden worden ontvangen na een redelijke termijn waarop het plan kenbaar wordt gemaakt en wordt vrijgegeven voor reacties. Een alternatief kan zijn dat een initiatiefnemer actief een uitputtende lijst met handtekeningen verzameld.

Mocht er nu toch een bezwaar uit de omgeving van een belanghebbende, dan kan het project altijd nog met een afwijking worden gerealiseerd. De gemeente beoordeelt in dat geval de bezwaren en bekijkt of in onevenredige mate sprake is van aantasting van leefbaarheid of woon-/gebruiksgenot. Al naar gelang deze afweging uitpakt kan het initiatief via een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid worden gerealiseerd.

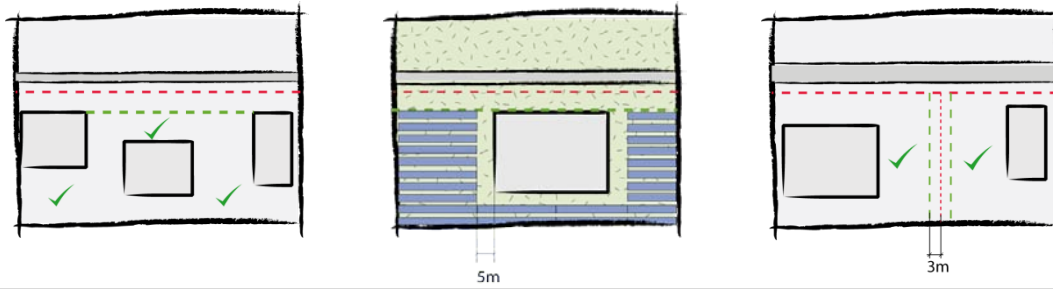
Omdat de gemeente eigenaar is van de openbare ruimte is het wel zo dat de gemeente vanuit haar eigendom en verantwoordelijkheid voor het openbaar toegankelijk gebied in overleg zal treden met initiatiefnemers over zaken als constructie, beheer en dergelijke. In het privaatrechtelijke

spoor zullen hier afspraken over worden gemaakt.

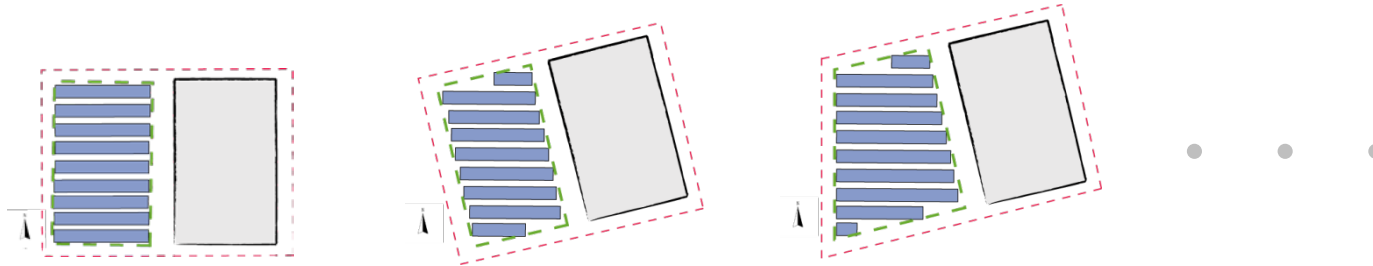

Permanente grondopstellingen op bedrijventerreinen

Situering

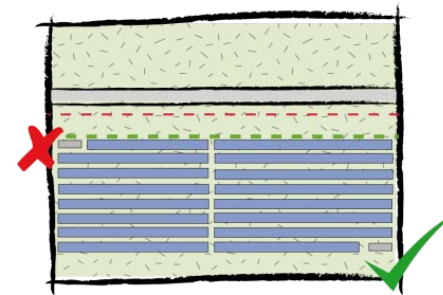
Vorm

Type/richting

Overig: situering nutsgebouwen

7.

Zonnepanelen/-collectoren in grondopstelling

Permanent op bedrijventerreinen

Bedrijventerreinen zijn in hun aard industrieel. Daardoor is het ook goed mogelijk om zonnepanelen/-collectoren in grondopstelling te realiseren. De regels zijn met name opgesteld met het oog op het beeld richting de openbare ruimte, dat in grote lijnen door de hoofdgebouwen van de verschillende bedrijven wordt bepaald, en om een zekere eenvoud te bewaken. Mits wordt voldaan aan onderstaande regels wordt het oprichten van grondopstellingen vergunningvrij mogelijk gemaakt.

Situering

- In het bouwvlak achter de voorgevel van het hoofdgebouw op een bouwperceel of de voorgevel van de hoofdgebouwen op de belendende bouwpercelen;
- Op tenminste 5 meter afstand van het op het bouwperceel aanwezige hoofdgebouw;
- Op tenminste 3 meter afstand van de bouwperceelsgrens.

Vorm opstelling

- De opstelling heeft een duidelijke en eenvoudige vorm. Een vierkant, rechthoek, trapezium of herhaling van deze vormen wordt in ieder geval als eenvoudige vorm beschouwd.

Type constructie en zonnepaneel/-collector/richting

- Er is sprake van 1 type constructie en zonnepaneel/-collector;
- Er is sprake van 1 richting
- Niet uitlogbare materialen toepassen.

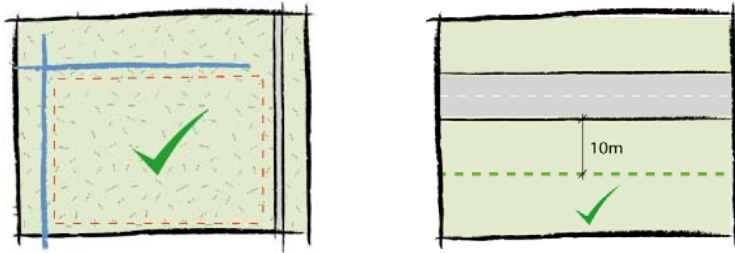
Overig

- Ondersteunende nutsgebouwtjes of andere bouwwerken liggen niet aan de naar de openbare weg gerichte zijde;
- Ondersteunende nutsgebouwtjes of andere bouwwerken zijn in gedekte tinten (grijs, antraciet, vergrijzend hout).
- Eventuele hekwerken zijn transparant en terughoudend in kleur (bijvoorbeeld grijs).

Zonnepanelen Nieuw Stroomland en vliegbasis

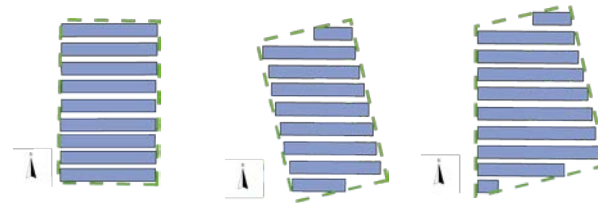
Situering

Omvang

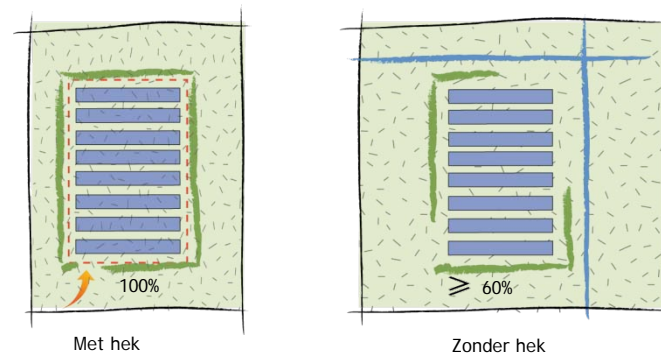
Vorm opstelling

Type/richting

Overig

7.

Zonnepanelen/-collectoren in grondopstelling

Nieuw Stroomland en vliegbasis

In de structuurvisie Nieuw Stroomland is het plangebied aangewezen als broedplaats voor duurzame initiatieven. Het tijdelijk gebruiken van grond voor zonne-energie is daarvan een goed voorbeeld. Op de vliegbasis is zowel tijdelijk als permanent gebruik voor duurzame energieopwekking denkbaar.

Bij dit gebruik vinden we het belangrijk dat een project aansluiting zoekt bij de ter plekke kenmerkende landschapsstructuur zoals aangegeven in de Structuurvisie Nieuw Stroomland. Dit betekent dat de verschillen tussen de Middellzee (grootschalig) en het kwelderlandschap (kleinschalig) uitgangspunt zijn en dat het gaat om zonneakkers (velden op voormalige agrarische percelen). Dit geldt ook voor de vliegbasis die volledig in het gebied van de voormalige Middellzee is gesitueerd.

Het project moet daarnaast vanwege landschappelijk zijn ingepast. Als dat zorgvuldig is gedaan dan kan een initiatief bij binnenplanse afwijking worden gerealiseerd.

Situering

- zonneakkers zijn mogelijk binnen de percelen van de landschappelijke verkaveling;
- op een afstand van tenminste 10 meter van de zijdelingse begrenzing van openbare wegen en paden en van perceelsgrenzen/waterlopen;

- de opstelling heeft een duidelijke en eenvoudige vorm zoals een vierkant of rechthoek, op afstand van de landschappelijke perceelsgrens; of
- een vorm die de landschappelijke verkaveling volgt;
- de hoogte van de opstelling is niet groter dan 1 m.

Type constructie en zonnepaneel/-collector/richting

- Er is sprake van 1 type constructie en zonnepaneel/-collector;
- Er is sprake van 1 richting
- Niet uitlogbare materialen toepassen.

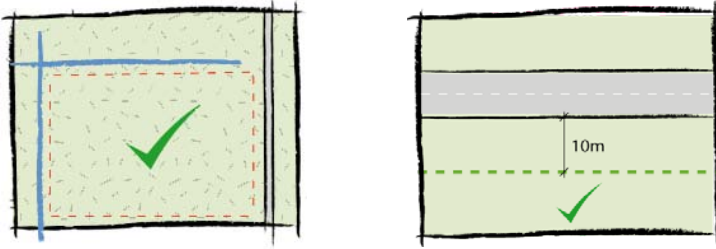
Overig

- Ondersteunende nutsgebouwtjes of andere bouwwerken liggen niet aan de naar openbaar toegankelijk gebied gerichte zijde;
- Ondersteunende nutsgebouwtjes of andere bouwwerken zijn in gedekte tinten (grijs, antraciet, vergrijzend hout).
- De zonneakker is landschappelijk ingepast door middel van sloten en riet, plaatselijk in combinatie met struiken en/of in combinatie met kades langs het water. In het Middellzeegebied is een eenduidige rand uitgangspunt;
- Eventuele hekwerken zijn transparant en terughoudend in kleur (bijvoorbeeld grijs).
- De landschappelijke inpassing is bij aanwezigheid van een hek aanwezig rond de gehele zonneakker, uitgezonderd de toegang;
- De landschappelijke inpassing is bij afwezigheid van een hek aanwezig op tenminste 60% van de randen van de zonneakker;
- Voorleggen aan welstand.

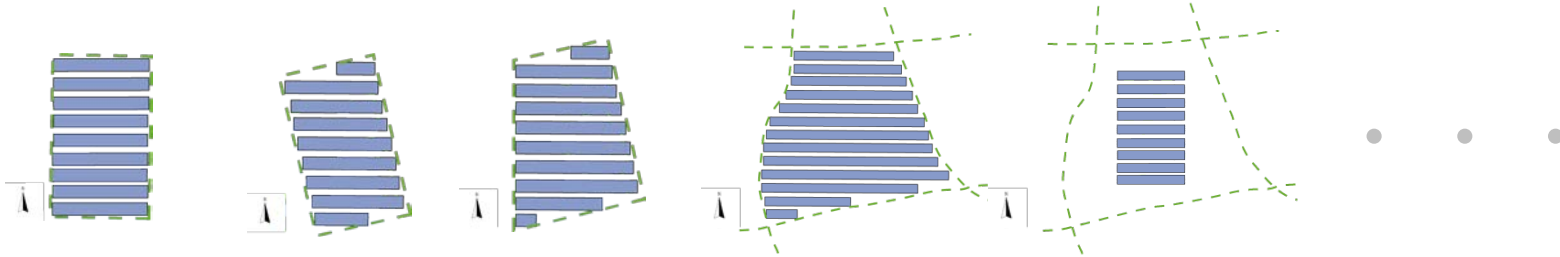

Tijdelijke zonnepanelen De Zuidlanden

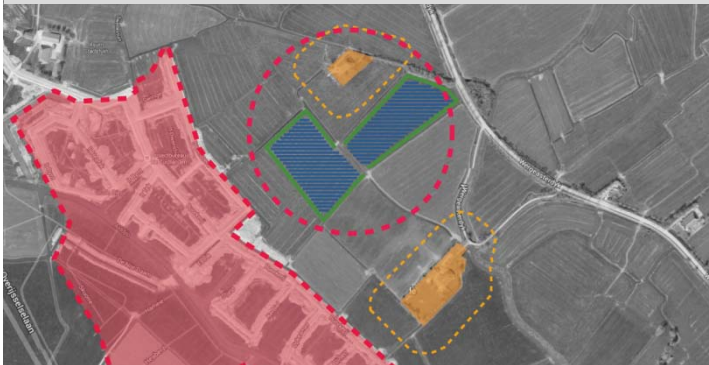
Situering

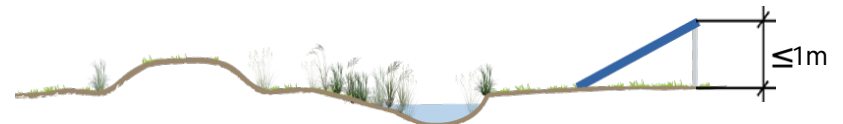
Vorm

Type/richting

Landschappelijke inpassing

7.

Zonnepanelen/-collectoren in grondopstelling

Tijdelijk zonnepanelen De Zuidlanden

Voor dit gebied is het voornemen om buurtschappen te bouwen in een overigens groene omgeving. Inspiratiebron is de vestigingswijze in terpdorpen in het kwelderlandschap zoals deze zich in de historie heeft ontwikkeld. Een deel van de buurtschappen is gerealiseerd. Voor het slagen van het concept is het groene karakter van de landschappelijke contramal van doorslaggevend belang.

In afwachting van de toekomstige woonfunctie zijn tijdelijke grondopstellingen goed inpasbaar binnen de contour van de toekomstige buurtschappen, op percelen die in de Structuurvisie De Zuidlanden door een cirkelvormige aanduiding als buurtschap zijn aangemerkt.

De regels zijn opgesteld met het oog op voldoende afstand tot wegen en waterlopen en om een zekere eenvoud te bewaken. Mits wordt voldaan aan onderstaande regels wordt het tijdelijk oprichten van grondopstellingen bij afwijking mogelijk gemaakt.

Situering

- op percelen die overwegend gesitueerd zijn binnen de beoogde buurtschappen (cirkelvormige aanduidingen in de Structuurvisie De Zuidlanden) van het toekomstige woongebied;
- op een afstand van tenminste 10 meter van de zijdelingse begrenzing van openbare wegen en paden en van perceelsgrenzen/waterlopen;

- de opstelling heeft een duidelijke en eenvoudige vorm zoals een vierkant of rechthoek, op afstand van de landschappelijke perceelsgrens; of
- een vorm die de landschappelijke verkaveling volgt;
- de hoogte van de opstelling is niet groter dan 1 m.

Type constructie en zonnepaneel/-collector/richting

- Er is sprake van 1 type constructie en zonnepaneel/-collector;
- Er is sprake van 1 richting;
- Niet uitlogbare materialen toepassen.

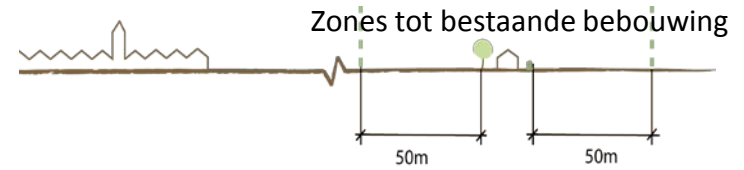
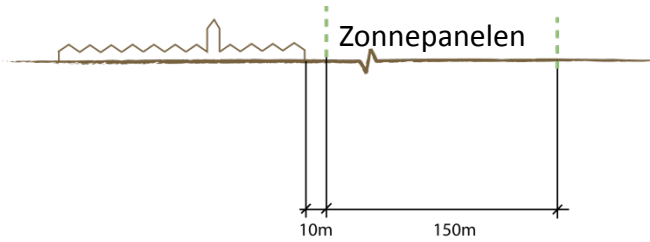
Overig

- Ondersteunende nutsgebouwtjes of andere bouwwerken liggen niet aan de naar openbaar toegankelijk gebied gerichte zijde;
- Ondersteunende nutsgebouwtjes of andere bouwwerken zijn in gedekte tinten (grijs, antraciet, vergrijzend hout).
- De zonneakker is landschappelijk ingepast door middel van sloten en riet, plaatselijk in combinatie met struiken en/of in combinatie met kades langs het water.
- Eventuele hekwerken zijn transparant en terughoudend in kleur (bijvoorbeeld grijs).
- De landschappelijke inpassing is bij aanwezigheid van een hek aanwezig rond de gehele zonneakker, uitgezonderd de toegang;
- De landschappelijke inpassing is bij afwezigheid van een hek aanwezig op tenminste 60% van de randen van de zonneakker;

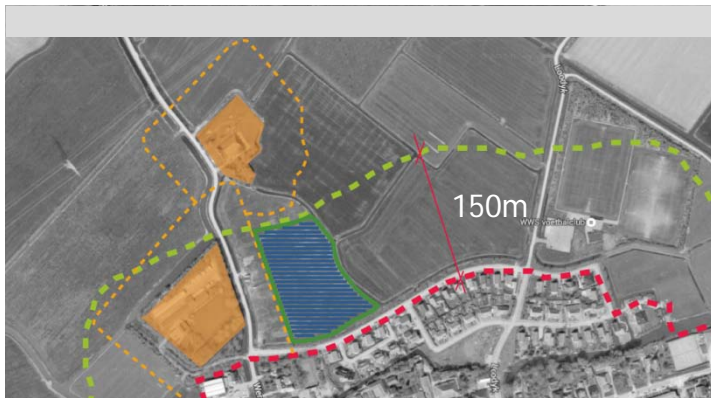
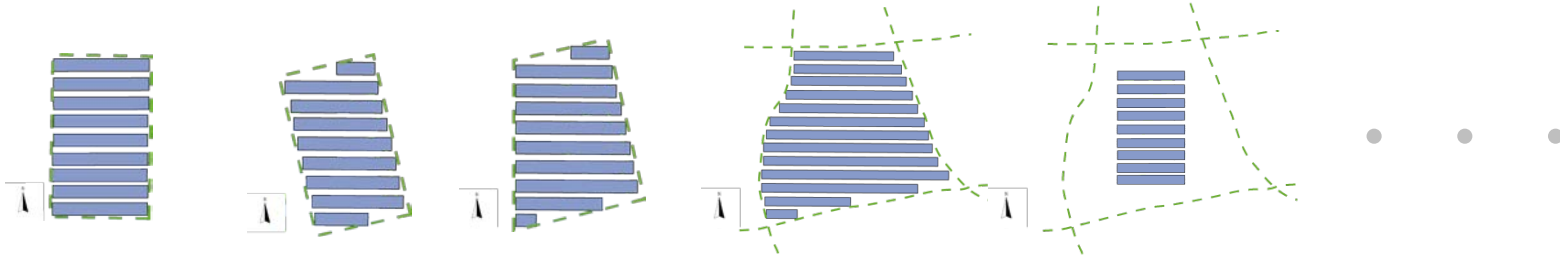

Zonnepanelen in grondopstellingen bij dorpsranden

Situering

Vorm

7.

Zonnepanelen/-collectoren in grondopstelling

Dorpsranden

Bij dorpen zijn, conform provinciaal beleid, initiatieven mogelijk gericht op de eigen energiebehoefte van het dorp. Als een dorp met een plan komt dat goed is ingepast in het landschap, dan kan het project middels een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid worden gerealiseerd. De gemeente vindt het daarbij van belang dat er een redelijke mate van draagvlak is.

De regels zijn opgesteld met het oog op voldoende afstand tot wegen, waterlopen en bebouwing en om een zekere eenvoud te bewaken. Belangrijk bij deze locaties is dat er voldoende ruimte wordt ingericht ten behoeve van de landschappelijke inpassing. Ook wordt belangrijk gevonden dat de zonneakker binnen een zone rond het dorp is gesitueerd zodat de samenhang tussen de zonneakker en (de energiebehoefte van) het dorp, afleesbaar is.

Situering

- Binnen een zone van 150 meter rond de dorpsrand;
- Indien vanwege het inspelen op de ter plekke voorkomende verkaveling meer ruimte nodig is, dan kan dit, mits de opstelling tenminste deels in de 150 m zone is gesitueerd;
- Op een afstand van tenminste 10 meter van perceelsgrenzen van de dorpsbebouwing;
- Op een afstand van tenminste 50 m van verspreid gelegen woonerven en boerderij-erven in het buitengebied.
- op een afstand van tenminste 10 meter van de zijdelingse begrenzing van openbare wegen en paden en van perceelsgrenzen/waterlopen;

Omvang en vorm opstelling

- de opstelling heeft een duidelijke en eenvoudige vorm zoals een vierkant of rechthoek, op afstand van de landschappelijke perceelsgrenzen; of
- een vorm die de landschappelijke verkaveling volgt;
- de hoogte van de opstelling is niet groter dan 1 m.

Type constructie en zonnepaneel/-collector/richting

- Er is sprake van 1 type constructie en zonnepaneel/-collector;
- Er is sprake van 1 richting;
- Niet uitlogbare materialen toepassen.

Overig

- Ondersteunende nutsgebouwtjes of andere bouwwerken liggen niet aan de naar de openbare weg gerichte zijde;
- Ondersteunende nutsgebouwtjes of andere bouwwerken zijn in gedekte tinten (grijs, antraciet, vergrijzend hout).
- De zonneakker is landschappelijk ingepast door middel van sloten en riet, plaatselijk in combinatie met struiken en/of in combinatie met kades langs het water.
- Eventuele hekwerken zijn transparant en terughoudend in kleur (bijvoorbeeld grijs).
- De landschappelijke inpassing is bij aanwezigheid van een hek aanwezig rond de gehele zonneakker, uitgezonderd de toegang;
- De landschappelijke inpassing is bij afwezigheid van een hek aanwezig op tenminste 60% van de randen van de zonneakker;
- Voorleggen aan welstand;
- Bij overschrijding van de 150 m zone tevens voor aan de provincie.

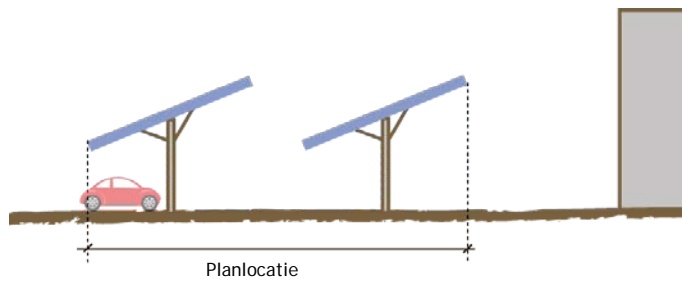

8. Samenvattend schema

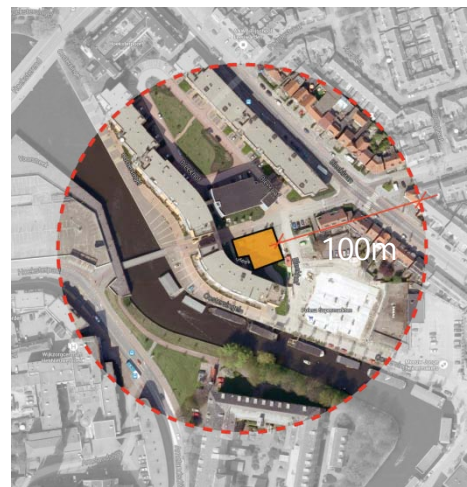
Categorie	Status	Gebied	Regime
Op daken	Geen monument	Beschermd stads-/dorpsgezicht	Schuin dak > afwijking
			Plat dak > vergunningvrij
	Monument	Alle gebieden	Afwijking
Op constructie		Bedrijventerrein	Vergunningvrij
		Grote privé parkeerterreinen	Vergunningvrij
		Openbare ruimte	100% draagvlak > vergunningvrij
			Overig > afwijking
In grondopstelling	Tijdelijk	Nieuw Stroomland en vliegbasis	Afwijking
		De Zuidlanden	Afwijking
	Permanent	Bedrijventerrein	Vergunningvrij
		Vliegbasis	Afwijking
		Zone van 150 m rond dorpsrand	Afwijking

Bijlage

Planlocatie

Belanghebbenden

Bijlage – Begrippen planlocatie en belanghebbende

Definitie van de planlocatie

De planlocatie voor een opstelling van zonnepanelen wordt gedefinieerd als de loodrechte projectie van de zonnepanelen op het grondvlak.

Achtergrond voor het bepalen van de belanghebbenden

Voor het bewijs van draagvlak wordt aansluiting gezocht bij het begrip belanghebbende uit de Awb (Algemene wet bestuursrecht).

De rechtspraak heeft geen sluitende definitie van het begrip belanghebbende opgeleverd. Duidelijk is echter dat er een causaal verband moet bestaan tussen het besluit over een planvoornemen en de gestelde belangen aantasting. Daarnaast zijn de volgende aspecten van belang (zie o.a. Van Male 1992, p.46-48 en Van Wijk/Konijnenbelt & Van Male, p. 68-72*):

- Het gestelde belang is objectief bepaalbaar;
- Het belang is voldoende actueel;
- Het moet gaan om een eigen belang;
- Het moet een persoonlijk belang betreffen;
- Het moet een rechtstreeks belang zijn.

Voor het bepalen van de belanghebbenden bij ruimtelijke besluiten zijn in vaste jurisprudentie met name het afstands- en zichtcriterium relevant.

De meest bekende categorie op basis van jurisprudentie is de eigenaar of bewoner van het aangrenzende of belendende perceel.

Daarnaast stelt Onrust (Onrust 2008, p. 402*) dat binnen een afstand van 100 meter eenieder bij veel ruimtelijke besluiten zou zijn aan te merken als belanghebbende. Buiten de afstand van 100 meter geeft de jurisprudentie een casuïstisch beeld.

Tegen deze achtergrond is belanghebbende in het kader van de voorliggende nota bepaald als iemand, een eigenaar of bewoner/gebruiker van een perceel, dat gelegen is binnen een straal van 100 meter ten opzichte van de planlocatie en daar fysiek aan grenst (belending) of uitzicht heeft op de planlocatie vanuit het hoofdgebouw dat gesitueerd is op dat perceel.

* R. M. van Male, 'Enkele aspecten van het begrip belanghebbende in de Algemene wet bestuursrecht', in: De belanghebbende, (VAR-reeks 108) Alphen aan den Rijn: Samson H. D. Tjeenk Willink 1992.

* Van Wijk/Konijnenbelt & Van Male, hoofdstukken van bestuursrecht Den Haag: Elsevier Juridisch 2008.

* F. Onrust, artikel "Het belanghebbendebegrip in de Wabo", Bouwrecht 2008—6, pa. 402.

Colofon

Opgesteld door

BügelHajema Adviseurs
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE LEEUWARDEN

Opdrachtgever

Gemeente Leeuwarden

